30 de ani

asociația română a băncilor

Intermedierea financiară și amprenta antreprenorială a României

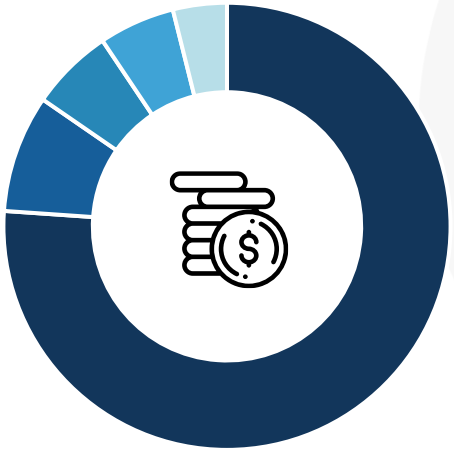

2021 Asociația Română a Băncilor

Cuprins

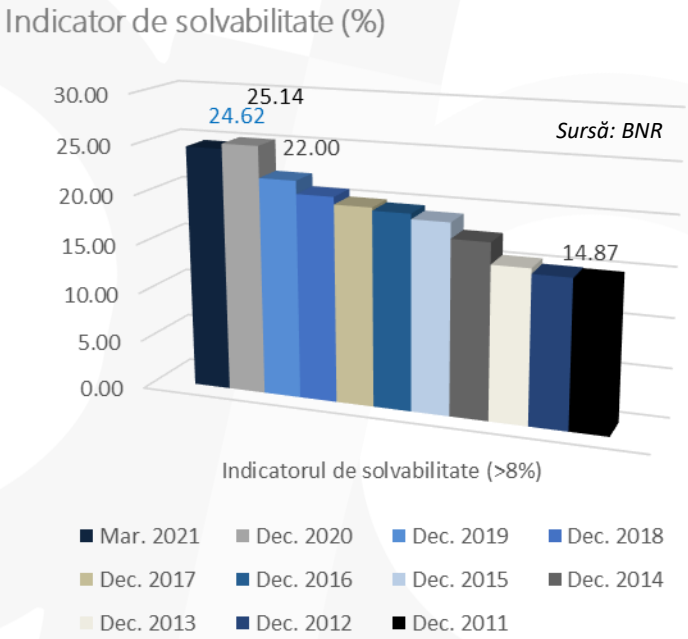
I. Contextul general privind sectorul bancar
II. Amprenta antreprenorială și finanțarea
III. Abordări necesare

Amprenta și soliditatea SBR (I)

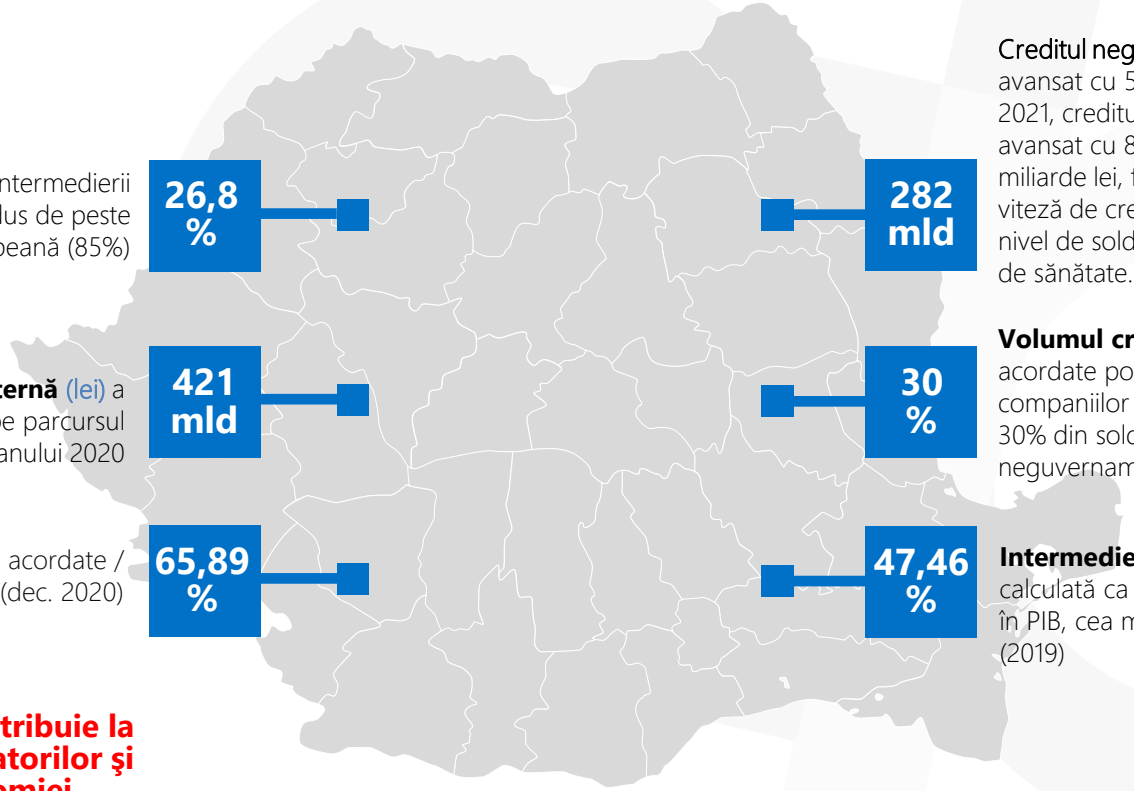
Distribuția activelor

76,1%	Instituții de credit
8,5%	Fonduri de pensii private
6,0%	Instituții financiare nebancare
5,5%	Fonduri de investiții
3,9%	Societăți de asigurare

- Sistemul bancar este stabil, solid cu indicatori de solvabilitate și lichiditate peste media UE. Sistemul bancar deține 76,1% din activele sistemului financiar din România (T1 2020).
- Soliditatea sistemului bancar, absorbția problemelor de lichiditate ale clienților, creșterea creditării pe baze sustenabile, accelerarea digitalizării și un avans mare al economisirii sunt punctele tari ale sistemului bancar în acest context pandemic.

Amprenta și soliditatea SBR (II)

Cel mai scăzut grad al intermedierii financiare din UE, mai redus de peste 3 ori ca media europeană (85%)

26,8 %

Economisirea internă (lei) a avansat cu 14,4% pe parcursul anului 2020

421 mld

Raportul credite acordate / depozite atrase (dec. 2020)

65,89 %

Creditul neguvernamental (lei) a avansat cu 5,5% în 2020. În aprilie 2021, creditul neguvernamental a avansat cu 8,3%, până la 293 miliarde lei, fiind cea mai mare viteză de creștere a creditării la nivel de sold de la debutul crizei de sănătate.

282 mld

Volumul creditelor noi acordate populației și companiilor reprezintă 30% din soldul creditului neguvernamental (2020)

30 %

Intermedierea financiară calculată ca ponderea activelor în PIB, cea mai redusă din UE (2019)

47,46 %

Sistemul bancar contribuie la bunăstarea consumatorilor şi la dezvoltarea economiei

Sursa:BNR

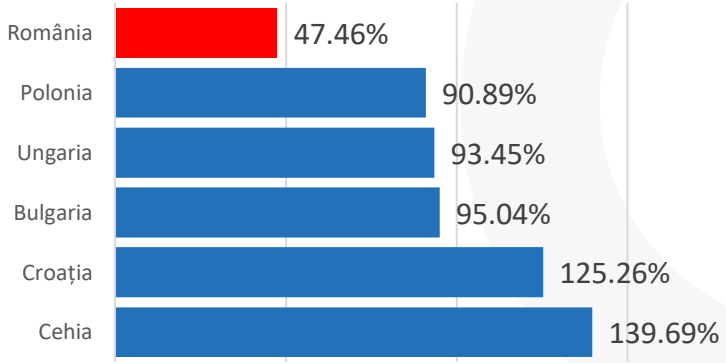
Radiografia SBR-2021

Principalii indicatori au evoluat favorabil față de 2020

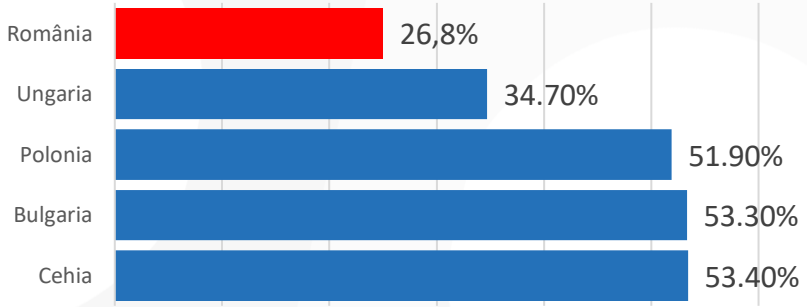
TOTAL ACTIVE NETE	575 mld. lei martie 2021 ▲ 518,4 mld lei martie 2020
ACTIVE INSTITUȚII CU CAPITAL STRĂIN	70,2% martie 2021 ▼ 71,7% martie 2020
INDICATOR DE SOLVABILITATE	24,62 % martie 2021 ▲ 20,37% martie 2020
RATA CREDITELOR NEPERFORMANTE	3,94% martie 2021 = 3,94% martie 2020
GRADUL DE ACOPERIRE CU PROVIZIOANE A CREDITELOR NEPERFORMANTE	60,95% martie 2020 ▲ 60,58% în 2019
CREDITE ACORDATE/ DEPOZITE ATRASE	66,38% martie 2021 ▼ 70,85 % martie 2020

Comparație regională a intermedierii financiare

Ponderea activelor sectorului bancar în PIB (%, T2 2019)

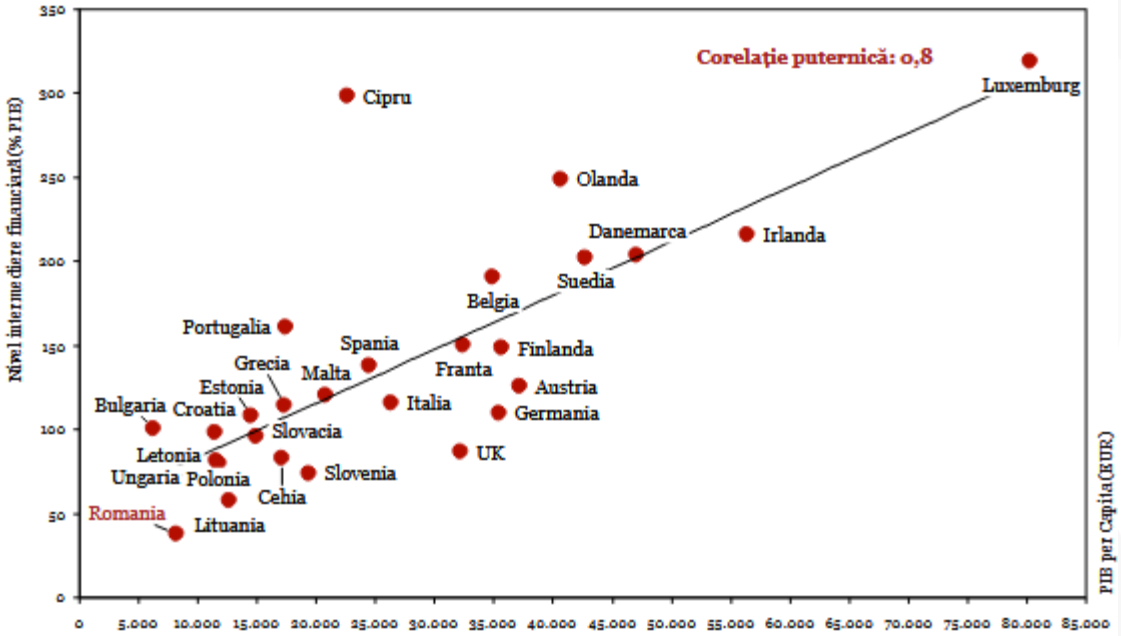

Gradul de intermediere financiară (%)

- Intermedierea financiară asigură transferul capitalului dar și al riscului între debitori și deponenți.
- România deține ultimul loc în UE în ceea ce privește nivelul activelor sectorului bancar raportate la PIB. Situatia s-a menținut și în T3 2019, când ponderea a fost de 47,2%.
- Activele sistemului bancar se cifrează la 575 miliarde lei, în martie 2021, cu 11% peste nivelul din martie 2020.

Corelația intermedierii financiare cu creșterea economică

Importanța intermedierii financiare este dată de influența pozitivă a acesteia asupra dezvoltării economice a unei țări: corelație puternică 0,8

Studiu PwC

- Relația dintre sectorul financiar și creșterea economică a fost analizată în numeroase studii de specialitate, pe parcursul mai multor ani. Plecând de la o analiză a 80 de țări, pe durata a 30 de ani, aceste studii demonstrează că intermedierea financiară creează premisele necesare creșterii economice viitoare.
- Astfel, s-a demonstrat că nivelul dezvoltării și intermedierii financiare este puternic asociat cu creșterea reală a PIB pe cap de locuitor, cu rata acumulării de capital fizic și cu îmbunătățirea eficienței cu care economiile folosesc capitalul.

CAPITOL

I. Contextul general privind sectorul bancar
II. Amprenta antreprenorială și finanțarea
III. Abordări necesare

Factorii care influențează creditarea

- Evoluțiile economice în plan intern și internațional, determinate inclusiv de pandemia COVID 19;
- Stabilitatea sistemului bancar, lichiditatea și rata de neperformanță;
- Evoluția inflației, a dobânzilor și a cursului de schimb;
- Cadrul legislativ și de reglementare;
- Nivelul maturității resurselor financiare;
- Birocrația versus gradul de digitalizare și automatizare;
- Nivelul educației financiare;
- Înclinația și capacitatea clienților de a se împrumuta;

IMM-urile în România: cifre și impact

	Număr companii			Număr salariați			Valoare adăugată		
	România		UE-28	România		UE-28	România		UE-28
	Număr	**procent**	**procent**	**număr**	**procent**	**procent**	**mld. €**	**procent**	**procent**
Micro	430.925	88,4%	93,0%	930.720	22,8%	29,7%	13.6	17,6%	20,8%
Mici	46.299	9,5%	5,9%	903.635	22,1%	20,1%	13.5	17,5%	17,6%
Mijlocii	8.533	1,8%	0,9%	857.129	21,0%	16,8%	13.6	17,6%	18,0%
Total IMM	**485.757**	**99,7%**	**99,8%**	**2.691.484**	**65,8%**	**66,6%**	**40.8**	**52,7%**	**56,4%**
Mari	1.667	0,3%	0,2%	1.397.566	34,2%	33,4%	36.6	47,3%	43,6%
Total general	**487.424**	**100%**	**100.0%**	**4.089.050**	**100%**	**100%**	**77.3**	**100%**	**100%**

Sursă: Small Business Act, 2019

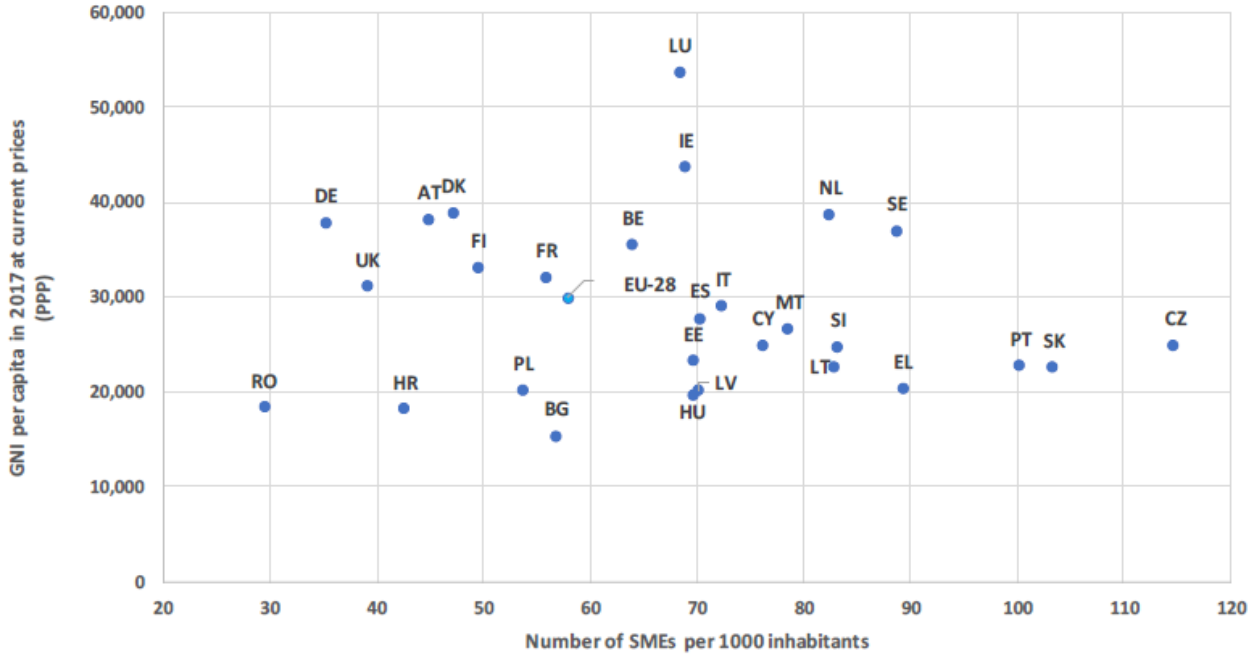
- IMM-urile generează 52,7% din valoarea adăugată în economie și angajează 65,8% din totalul salariaților.
- IMM-urile din România angajează în medie 5,5 persoane, peste media europeană de 3,9 persoane.

Amprenta antreprenorială

România trebuie să-și definească ca **prioritate susținerea mediului antreprenorial**.

În comparație cu statele membre UE, **România se află pe ultimul loc ca amprentă antreprenorială**.

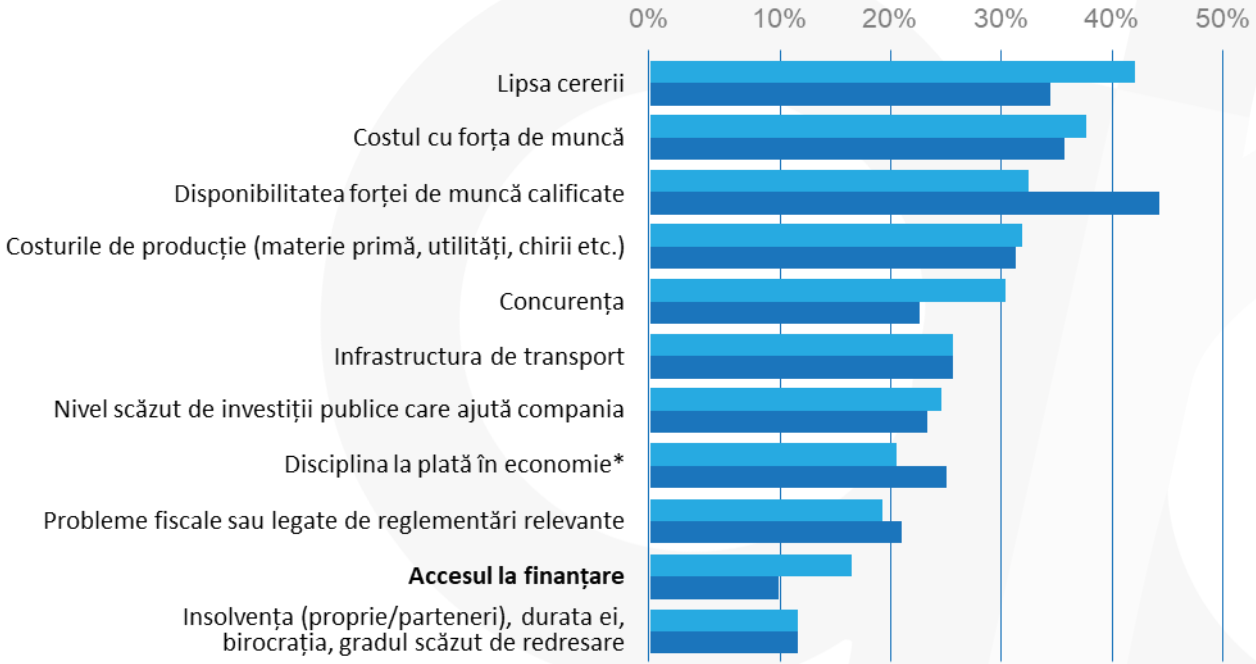
Cu **doar 29 IMM-uri la mia de locuitori**, România se află la jumătatea mediei europene, de 58 IMM-uri la 1.000 de locuitori.

Note: Inhabitants of 15 years or above. GNI = gross national income, PPP = purchasing power parity.
Source: Eurostat, National Statistical Offices, DIW Econ

Sursă: Raportul CE asupra IMM-urilor, 2018/2019

Probleme identificate de companii

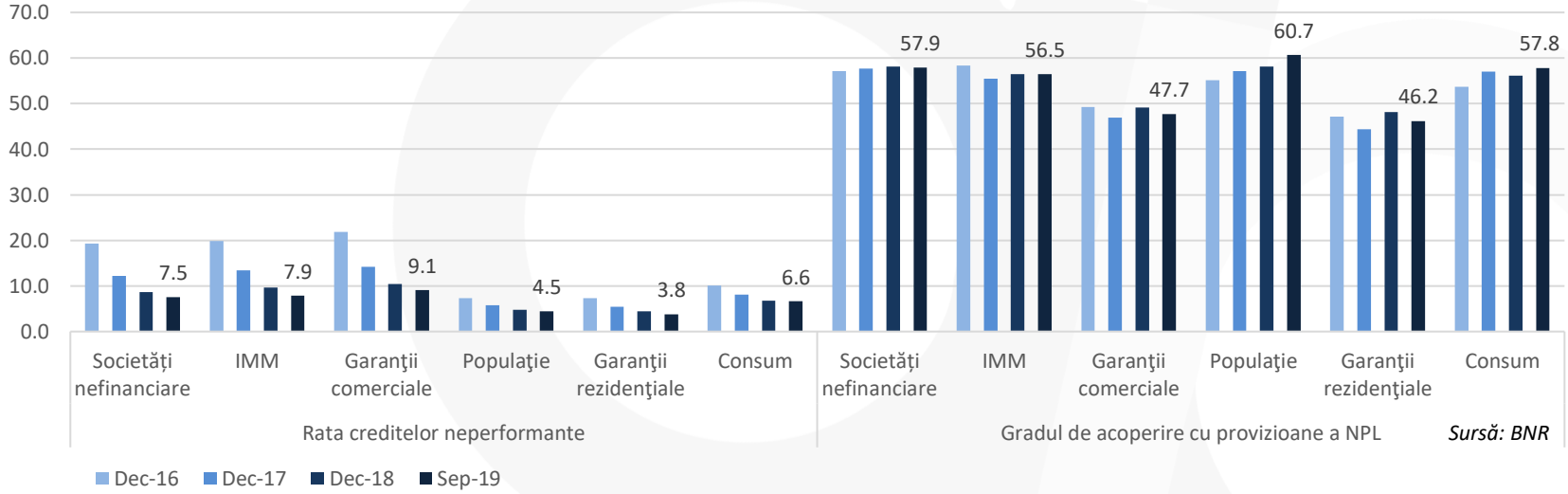

*
Perioada de timp în care partenerii își achită facturile, numărul de instrumente de plată refuzate din lipsă parțială/totală de disponibil, încasarea creanțelor de la stat etc.

- Accesul la finanțare nu este una din problemele principale ale IMM-urilor și nici ale coporațiilor (locul 10 din 11).
- Firmele preferă să utilizeze **creditul comercial**, acesta reprezentând 18,4% din pasiv. Finanțarea prin credit de la bănci și IFN ocupă o pondere de 8,4% în pasivele firmelor.

Sursa: Sondaj privind accesul la finanțare al companiilor nefinanciare din România, aug 2020, BNR

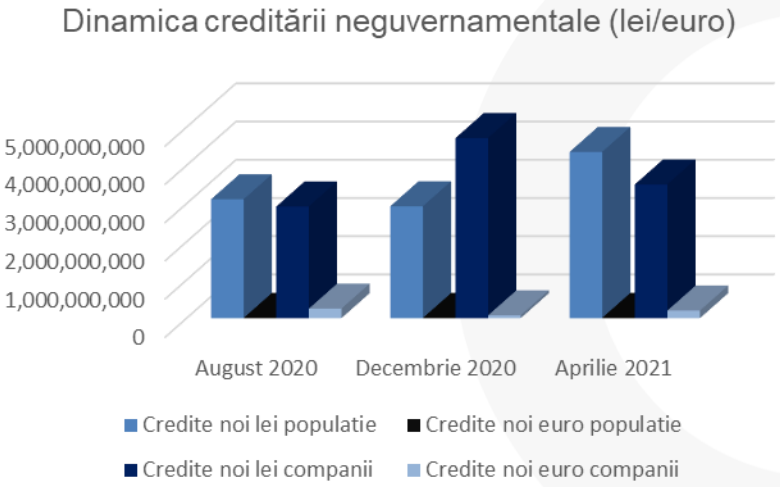
Rata creditelor neperformante și gradul de acoperire cu provizioane

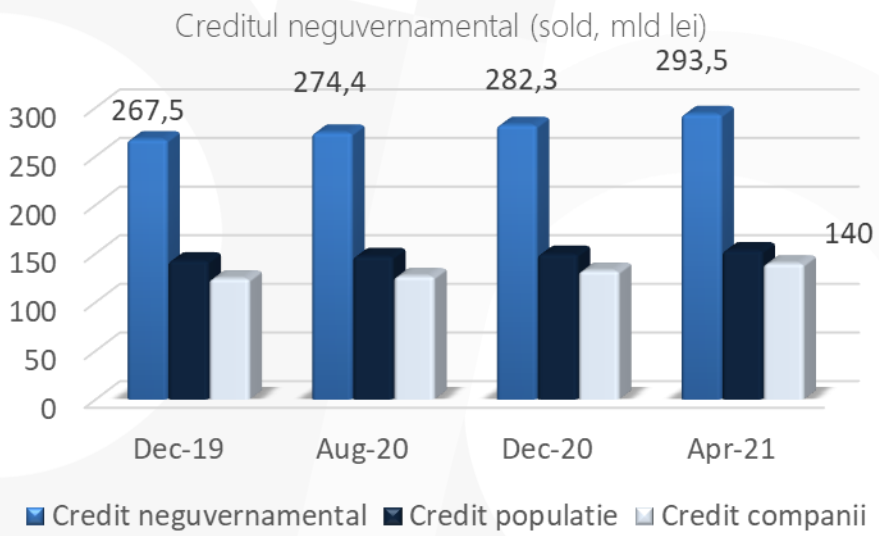

Sursă: BNR

- Indicatorii de solvabilitate ai companiilor nefinanciare s-au deteriorat deja. Impactul încasării cu dificultate a creanțelor asupra companiilor crește riscul de insolvență, iar în raport cu băncile, există riscul creșterii creditelor neperformante.
- Durata de plată a furnizorilor este mare, de 119 zile. Recuperarea creanțelor se face într-un termen de 84 de zile deși termenul de plată nu poate fi mai mare de 60 de zile calendaristice.
- Un element care poate genera o evoluție negativă este determinat de scadența scurtă a datoriilor (64%), dar și a creditelor bancare accesate de companii. 41% din portofoliul de împrumuturi acordate companiilor nefinanciare au o maturitate reziduală de până la 1 an.

Evoluția creditării în pandemie

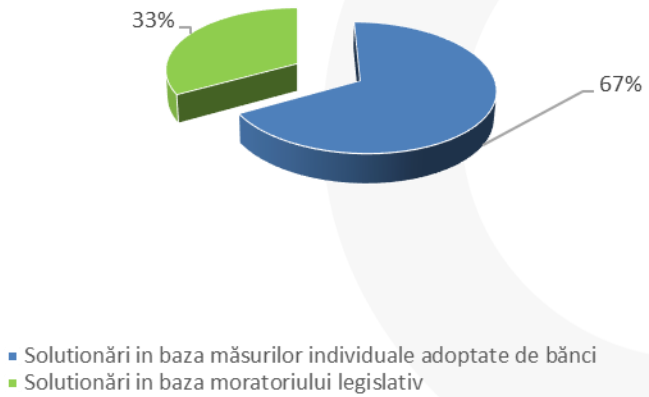

Sursă: BNR

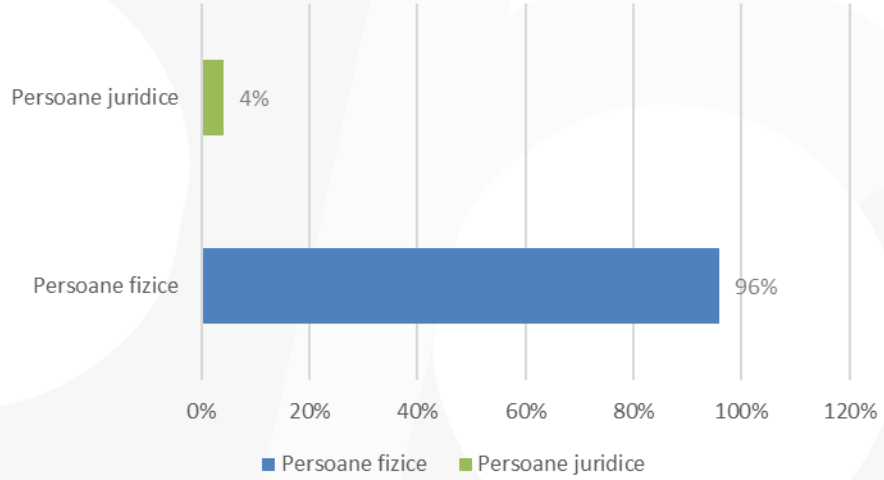
- Industria bancară a accelerat creditarea inclusiv în pandemie;
- Creditele noi acordate de băncile din România populației și companiilor s-au cifrat la 84 miliarde lei anul trecut; creditele noi acordate companiilor au fost în valoare de 48,45 mld lei;
- Creditele acordate companiilor ocupă o pondere de 48% în soldul creditului neguvernamental și de 57% în creditele noi acordate în pandemie.

Pandemia COVID-19 – Cereri de suspendare la plată

Tipul de soluționare a cererilor în 2020

Ponderea cererilor în funcție de tipul de clienți

Sursă: ARB

În 2020, băncile au soluționat 686.500 de cereri depuse de către clienți - persoane fizice și companii, 67% în baza măsurilor de sprijin adoptate proactiv de bănci și aproximativ 33% în baza moratoriului legislativ.

Băncile din România au primit **21.825 de solicitări** pentru suspendarea obligațiilor de plată a ratelor, dobânzilor şi comisioanelor de la clienții persoane fizice și juridice, în perioada **1 ianuarie-15 martie 2021**. Aproximativ 96% dintre aceste solicitări au fost depuse de persoanele fizice, restul de aproape 4% fiind înaintate de companii, respectiv 800 de cereri.

Programe de finanțare – IMM Invest

- Mizăm în continuare pe accelerarea creditării pe zona companiilor, unul dintre programele care impulsionează creditarea companiilor fiind IMM INVEST;
- În cursul anului 2020 au fost încheiate 25.586 de contracte cu o valoare a finanțărilor de peste 14 miliarde lei, potrivit datelor FNGCIMM;
- Acest program a avut un grad de bancabilitate a companiilor de 1 din 3, superior celui general de 1 din 7; 15% din companiile din România sunt bancabile pe standardele actuale de reglementare;
- Băncile au obligația reglementativă de a efectua analize adecvate care să nu conducă la creșterea ratei expunerilor neperformante și la grevarea bugetului statului; Analiza de credit presupune o analiză a cash-flow ului, a gradului de îndatorare și a probabilității de nerambursare în condițiile în care garanția oferită de stat nu ține loc de capacitate de rambursare pentru aplicanți;

Intermedierea financiară

487.424	Număr companii în economie*
42%	Firme cu capitaluri negative
52,7%	Valoarea adăugată în economie a IMM-urilor*
15.000 EUR	Productivitatea medie a IMM-urilor, calculată ca valoare adăugată pe fiecare angajat (media UE, 44.600 EUR)
48,45 mld. RON	Valoarea creditelor noi acordate companiilor în 2020
35.000	Companii aflate în insolvență
90%	Procentul companiilor intrate în procedură de insolvență în România care au eșuat

*Sursa: * Small Business Act*

Cum putem contribui la creșterea finanțării IMM-urilor?

- Susținem **inițiativele** care promovează activitatea, finanţarea şi garantarea creditelor acordate IMM-urilor
- **Produse de garantare** a IMM-urilor cu garanție de stat și la costuri competitive

Cum creștem gradul de absorbţie?

- **Planificare strategică sistematică**, fiind prevăzută asfel și o predictibilitate necesară pe zona legislativă, atât pentru statul român, cât și pentru investitori.
- **Colaborare**, bazată pe experiența și expertiza acumulate până în prezent atât la nivelul sistemului bancar cât și la nivelul Autorităților de Management > soluții în sprijinul beneficiarilor pentru o implementare mai facilă a proiectelor > creșterea gradului de absorbție
- **Eficientizarea colaborării** între sistemul bancar-autoritățile de management - beneficiari
- **Educație financiară**

Cum intensificăm PPP?

- Mizăm pe faptul că noul cadru de reglementare va aduce clarificările necesare pentru a demara **proiectele mari** de investiții în PPP
- **Promovarea parteneriatelor** de tip public-privat în vederea accesării finanţărilor din cadrul Planului de investiții pentru Europa.

CAPITOL

I. Contextul general privind sectorul bancar
II. Amprenta antreprenorială și finanțarea
III. Abordări necesare

Intermedierea financiară. Cererea – abordări necesare

1. înlăturarea vulnerabilităților prezente în bilanțul firmelor

- întărirea disciplinei financiare printr-o abordare de cointeresare
- legiferare pentru a impulsiona creșterea capitalizării companiilor

Intermedierea financiară. Oferta – abordări necesare

1. **creșterea capacității de creditare a sistemului bancar**

- cadrul legislativ predictibil - încheierea unui parteneriat constructiv cu autoritățile pentru a finanța economia în condiții de predictibilitate
- diminuarea riscului de neperformanță și creșterea capacității de recuperare eficientă și eficace a creanțelor
  - i.eliminarea plafonului de deductibilitate de 30% pentru creanțele cesionate
  - ii.implementarea unei legislații de securitizare a tranzacțiilor cu credite
  - iii.transpunerea timpurie a Directivei privind cadrele de restructurare preventivă

2. **creșterea gradului de acoperire a necesarului cu instrumente și produse adecvate**

- Prioritizarea creditării spre o economie verde și dezvoltare sustenabilă

3. **asigurarea resursei necesare și optimizarea costurilor operaționale pentru sistemul bancar în vederea susținerii creșterii intermedierii financiare**

- optimizarea cerințelor de reglementare
- continuarea programelor guvernamentale și introducerea garanțiilor de portofoliu ce ar face ca implementarea acestora să se facă mult mai eficient
- fructificarea superioară a rolului sistemului bancar în PNRR

Intermedierea financiară. Infrastructura pieței – abordări necesare

1. **accelerarea adoptării tehnologiilor digitale în serviciile financiar bancare**

- crearea / activarea Consiliului Interinstituțional privind introducerea tehnologiilor digitale
- automatizarea schimbului de informații între instituțiile de credit și autorități pentru verificarea datelor cu caracter personal ale clienților
- recunoașterea caracterului juridic al semnăturii electronice (simple) sau a semnăturii electronice avansate
- implementarea cărții de identitate electronice și facilitarea identificării digitale, de la distanță, a clienților
- optimizarea identității digitale financiare

2. **educație financiară și digitală** pentru creșterea capacității consumatorilor de a lua decizii responsabile și a calității situațiilor financiare

- finalizarea și asumarea Strategiei Naționale de Educație Financiară
- dezvoltarea mai susținută a educației antreprenoriale
- campanii dedicate dezvoltării competențelor digitale de bază și de creștere a gradului de înțelegere a unor noi concepte precum open-banking
- proiecte pentru dezvoltarea sectorului IMM și îmbunătățirea mediului de afaceri din România către economia digitală

3. **simplificarea procesului de acordare a unui credit bancar**

- digitalizarea actelor notariale
- stabilirea unor baze de date despre istoricul financiar
- accesul online la documentele specifice PJ
- integrarea directă cu RECOM
- furnizarea de către ANAF a datelor cu privire la declarațiile de impozit pe venit pentru categoriile care nu depun situații financiare
- fructificarea oportunităților aduse de sectorul FinTech și a open banking-ului în evoluția intermedierii financiare

Concluzii

- Sistemul bancar are indicatorii de stabilitate/soliditate și instrumentele necesare pentru a susține creșterea creditării în ritm susținut pe baze sustenabile, dar în același timp are nevoie de sprijin pentru a elimina barierele existente;

- Comunitatea bancară dorește să poarte un dialog real, continuu și constructiv cu toți stakeholderii pentru a prioritiza importanța intermedierii financiare în dezvoltarea economică a României;

- ARB și comunitatea bancară contribuie cu detalii tehnice și specialiști în vederea implementării proiectelor care susțin creșterea intermedierii financiare.

30 de ani

asociația română a băncilor

Vă mulțumesc!

